

FACTORS PREDICTING THE ADAPTATION TO ONLINE LEARNING OF NURSING STUDENTS

*Kulnaree Hanpatchaiyakul, Ph.D. *, Saijai Khomtaneet, M.N.S. **, Jindarat Manmee, B.N.S. ***,
Tanicha Panyakaew, B.N.S. ***, Hanamat Wongsricha, B.N.S. ***, Narissara Chaokudrung, B.N.S. ***,
Saowanee Sarahong, B.N.S. ***, Issiriya Amnon, B.N.S. ****

Abstract

Objective: The objective was to predict factors associated with the adaptation to online learning of nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Khon Kaen.

Methods: The study population was first to fourth-year nursing students. Stratified random sampling was used as the sampling technique. The data were collected through a questionnaire consisting of four parts. Part 1 collected general information about the students, while Part 2 assessed their attitudes. Part 3 gathered information about the problems they encountered during online learning, and Part 4 asked about their adaptation to online learning. The data were collected using online techniques via Google Forms and analyzed using multiple regression statistics.

Results: The research results indicated that nursing students at Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen adapted highly to online learning (mean = 3.69, S.D. = 0.58). The highest adaptation was observed in the social aspect (mean = 3.98, S.D. = 0.61). The variables that are associated with the adaptation to online learning of nursing students were attitude towards self ($r = .658, p < .01$), attitude towards the subject ($r = .591, p < .01$), attitude towards the instructor ($r = .464, p < .01$) and problems with instructor ($r = -.164, p < .05$). The variables were analyzed by stepwise multiple regression, and it was found that the factors of attitude towards subject and attitude towards self had an impact on the adjustment to online learning of nursing students. The regression equation is as follows: $Y = 31.39 + 1.811(ATM) + 1.397(ATS)$.

Conclusion: Educational institutions should encourage students to have positive attitudes towards themselves and their subjects to improve academic achievement. Further research should explore student adaptation to new learning methods or unusual situations using qualitative methods.

Keywords: adaptation, online learning, nursing student

*Lecturer, Faculty of Nursing, Kasem Bundit University

**Corresponding author: Lecturer, Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen, e-mail: saijai.k@benkk.ac.th

***Former Student, Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen

Received: 25 June 2023, Revised: 25 December 2023, Accepted: 3 January 2024

ปัจจัยทำนายการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

กุลนรี หาญพัฒนชัยกุล, Ph.D. *, สายใจ คำทะเนตร, พย.ม. **, จินดารัตน์ หมั่นมี, พย.บ. ***,
ฐนิชา ปัญญาแก้ว, พย.บ. ***, ฐานมาศ วงศ์ศรีชา, พย.บ. ***, นริศรา ชาวภูดรงค์, พย.บ. ***,
เสาวณี สาระหงส์, พย.บ. ***, อิศริญา แอมนนท์, พย.บ. ***

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อทำนายปัจจัยการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ชั้นปีที่ 1 - 4

วิธีการศึกษา : กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 172 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ - เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนออนไลน์ ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผ่านกูเกิลฟอร์ม การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณการปรับตัวโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ Pearson's product correlation และ Stepwise Multiple Regression

ผลการศึกษา : พบว่านักศึกษาพยาบาลมีการปรับตัว อยู่ในระดับมาก ($\text{mean} = 3.69, \text{S.D.} = 0.58$) โดยด้านที่มีการปรับตัวสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านสังคม ($\text{mean} = 3.98, \text{S.D.} = 0.61$) 2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ทัศนคติต่อตนเอง ($r = .658, p < .01$) ทัศนคติต่อรายวิชา ($r = .591, p < .01$) ทัศนคติต่อผู้สอน ($r = .464, p < .01$) ปัญหาผู้สอน ($r = -.164, p < .05$) และเมื่อนำตัวแปรวิเคราะห์ด้วยสมการ Stepwise Multiple Regression พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อรายวิชาและด้านทัศนคติต่อตนเอง มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีสมการถดถอย ดังนี้ $Y = 31.39 + 1.811(\text{ATM}) + 1.397(\text{ATS})$

สรุป : ในการเรียนระบบออนไลน์สถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและรายวิชา เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ด้านการวิจัย ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในการปรับตัวของนักศึกษากรณมีวิธีการเรียนแบบใหม่ หรือการปรับตัวเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ไม่ปกติ

คำสำคัญ : การปรับตัว, การเรียนออนไลน์, นักศึกษาพยาบาล

*อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

**ผู้ประสานงานบทความ: อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น, e-mail: saijai.k@bnc.ac.th

***นักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

วันที่รับ: 25 มิถุนายน 2566, วันที่แก้ไข: 25 ธันวาคม 2566, วันที่ตอบรับ: 3 มกราคม 2567

ความสำคัญของปัญหา

การระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการศึกษาทั่วโลก องค์การยูเนสโก ประเมินว่า การระบาดของโควิด-19 ทำให้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนจำนวน 861.7 ล้านคน ในขณะที่อีก 12 ประเทศมีการปิดเพียงในบางพื้นที่ และอาจจะมีการปิดไปทั่วประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนนับล้านคนพบกับภาวะการหยุดชะงักทางการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว การเรียนทางออนไลน์ เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดที่ได้มีการนำมาใช้ในการสอนนักศึกษา เช่น การสอนแบบเรียลไทม์ (Real-time video class) ไปจนถึงเทคโนโลยีพื้นฐานเช่นการสอนทางวิทยุและโทรทัศน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2020) การศึกษาพยาบาลได้รับผลกระทบอย่างมากกับผู้เรียน ทั้งในด้านการเรียน กิจกรรม อารมณ์ และสังคม ในด้านการเรียน นักศึกษาพยาบาลต้องปรับตัวจากการเรียนในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มาเป็นการเรียนออนไลน์ทั้งในภาควิชาทฤษฎีและภาควิชาปฏิบัติ ตามมาตรการของรัฐบาล ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจทำให้นักศึกษาขาดทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล นอกจากนี้ นักศึกษาพยาบาลยังเผชิญกับการปรับตัวกับการเรียนรู้ออนไลน์ รวมถึงปัญหาด้านเทคนิคการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และสถานที่ในการเรียนที่บ้านไม่เหมาะสม การเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาพยาบาลไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ด้านอารมณ์ นักศึกษาพยาบาลอาจรู้สึกเครียด กังวล

และไม่มั่นใจในตนเอง เนื่องจากการปรับตัวกับการเรียนออนไลน์ และการขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติจริง ด้านสังคม นักศึกษาพยาบาลอาจรู้สึกโดดเดี่ยว ขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและอาจารย์ ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางสังคม

สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าว เพื่อช่วยให้นักศึกษาพยาบาลสามารถพัฒนาทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการทำงานในวิชาชีพพยาบาลได้อย่างเต็มศักยภาพ (Li et al., 2021) ด้านสังคม นักศึกษาและอาจารย์มีการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพน้อยลง ขาดแรงจูงใจในการเรียน (Li et al., 2021) ด้านกิจกรรม นักศึกษาถูกจำกัดในการเข้าชั้นเรียน เนื่องจากต้องเว้นระยะห่างทางสังคม และการติดต่อสื่อสาร การทำกิจกรรมร่วมกันในมหาวิทยาลัย ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ด้านสังคม (เทียน ทองแก้ว, 2563) ด้านอารมณ์ นักศึกษามีปัญหาสุขภาพจิตจากการแยกตัวเองที่นั่งหน้าจอทั้งวัน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน วิตกกังวล หวาดกลัว ต่อความเจ็บป่วยที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง และครอบครัว (Alghamdi, 2021; Radu et al., 2020) มาตรการของรัฐบาลให้นักศึกษาแยกตนเองจากกลุ่มเพื่อนและวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมือนการเรียนในวิถีปกติ จากสภาพการณ์ดังกล่าว การศึกษาพยาบาลได้รับผลกระทบอย่างมากจากการระบาดของโควิด-19 ทั้งในด้านการเรียน กิจกรรม อารมณ์ สังคม การปรับตัวที่เหมาะสมจะ

ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนผ่านวิกฤติการณ์ได้อย่างดี

การปรับตัว (adaptation) หมายถึง การที่บุคคลสามารถปรับความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมไปตามสภาพแวดล้อม สังคม และสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีความสามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต (จุฑาภรณ์ ยอดเสนีย์, 2563) ตามทฤษฎีการปรับตัวของโรเจอร์ อธิบายว่า บุคคลที่ปรับตัวได้จะเห็นคุณค่าของตนเอง ตระหนักรู้ในตัวเอง มีความคิดเชิงบวก และเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง บุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวได้เกิดจากความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังและความเป็นจริงของบุคคลทำให้เกิด ปัญหาสุขภาพจิต เช่น ความตึงเครียด วิตกกังวล สับสน มีความคิดเชิงลบ (Joseph, 2021) การที่อาจารย์มีความเข้าใจการปรับตัวของนักศึกษาจะสามารถทำให้อาจารย์ใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน สุขภาพจิต การเข้าสังคม และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไว้รองรับสถานการณ์ล่วงหน้าได้ จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การปรับตัวที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ หรือด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านกิจกรรม (เมธาสีทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล และคณะ, 2564; กรรณิการ์ แสนสุภาพ และคณะ, 2563; จุฑาภรณ์ ยอดเสนีย์, 2563; นันทนพ เข้มเพชร, 2561) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ให้ความหมายของการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ หมายถึง การ

แสดงออกของนักศึกษาในการพยายามที่จะปฏิบัติตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย เพื่อรักษาความสมดุลของชีวิตเป็นผลให้เกิดความพอใจ ในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-19

ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาในการเรียนออนไลน์นั้น การศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษาและความพร้อมของสื่อ/เทคโนโลยี ปัจจัยด้านผู้สอน ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านกิจกรรม มีผลต่อการปรับตัวของนักศึกษา (นิรมล สุวรรณโคตร, 2553) ปัจจัยด้านปัญหาการเรียนออนไลน์ เช่น ผู้สอนขาดประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอนออนไลน์ ความพร้อมของทรัพยากรทางเทคโนโลยี (Mishra et al., 2020; Regmi & Jones, 2020) การเปลี่ยนแปลงในปฏิทินการศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน (Huber & Helm, 2020) ด้านสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ไม่เอื้อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ หรือนักศึกษาขาดความสามารถในการใช้อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของนักเรียน (Li et al., 2021) ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในด้านการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ คือ ทักษะคิดต่อรายวิชา การจัดการเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลา ทักษะคิดต่อผู้สอน และทักษะคิดต่อตนเอง เช่น แรงจูงใจในการเรียน การเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมในการเรียน เป็นต้น (Li et al., 2021)

จากการศึกษาที่ผ่านมา การศึกษาปัจจัยที่ทำนายการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลในช่วงที่มีวิกฤตการณ์การระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย พบน้อย ซึ่งการศึกษาเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์พยาบาล และการจัดการศึกษาพยาบาล ในด้านการปรับการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์และทักษะด้านวิชาชีพการพยาบาลผู้ป่วย เนื่องจากการเรียนออนไลน์เป็น "วิถีใหม่" ของการศึกษา ที่ต้องการการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานกับการเรียนในวิถีปกติ ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการวางแผนป้องกัน แก้ไขปัญหาและการให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ได้ส่งผลให้มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุขในการเรียน ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และจัดสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและ ระดับการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น ด้านการเรียน ด้านผู้สอน ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านกิจกรรม

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ ทัศนคติต่อผู้สอน ทัศนคติต่อตนเอง ทัศนคติต่อรายวิชา และปัจจัยด้านปัญหาในการเรียนออนไลน์ ได้แก่

อุปสรรคในการเรียนอินเทอร์เน็ต สิ่งแวดล้อมผู้สอน

3. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ ทัศนคติต่อผู้สอน ทัศนคติต่อตนเอง ทัศนคติต่อรายวิชา และปัจจัยด้านปัญหาในการเรียนออนไลน์ ได้แก่ อุปสรรคในการเรียนอินเทอร์เน็ต สิ่งแวดล้อมผู้สอน

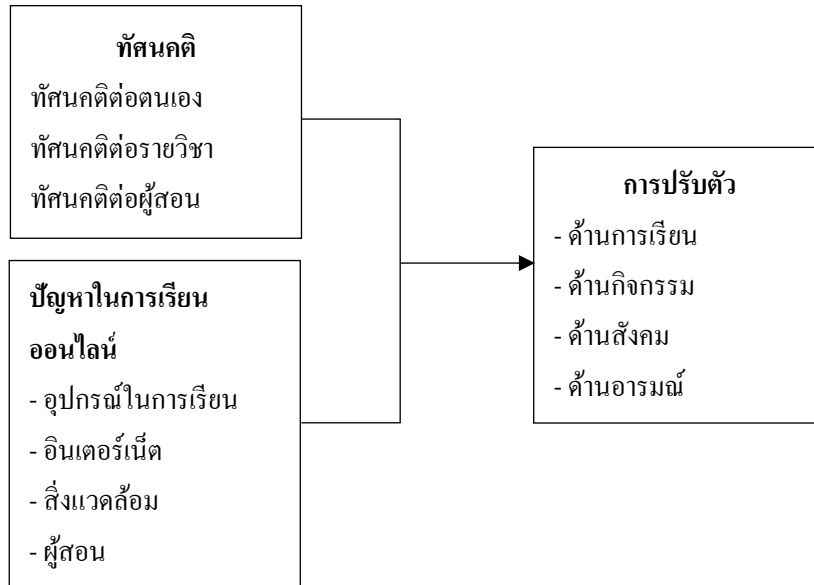
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล คือ ปัจจัยด้านทัศนคติ ได้แก่ ทัศนคติต่อผู้สอน ทัศนคติต่อตนเอง ทัศนคติต่อรายวิชา และ ปัจจัยด้านปัญหาในการเรียนออนไลน์ ได้แก่ อุปสรรคในการเรียนอินเทอร์เน็ต สิ่งแวดล้อม ผู้สอน

โดยมีสมมติฐานว่าทัศนคติด้านการสอน ทัศนคติด้านรายวิชา และทัศนคติต่อตนเอง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว จากการศึกษในต่างประเทศ พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาในด้านการสอน เช่น การควบคุมเวลา การมอบหมายงาน ให้เสร็จรายวิชา การให้ความสนใจกับนักเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ทัศนคติต่อรายวิชา และทัศนคติต่อตนเอง เช่น การมีวินัยในตนเอง ความร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนออนไลน์ (Li et al., 2021) นอกจากนี้มีปัจจัยความพร้อมของทรัพยากรทางเทคโนโลยี (Mishra et al., 2020) การเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ต (Li et al., 2021) มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ หากนักศึกษาสามารถเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้ดี

มีอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้ออนไลน์เพียงพอ นักศึกษามีความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ส่งผลต่อการปรับตัวในการเรียน

ออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล จากการทบทวนวรรณกรรม จึงนำมาสู่กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Predictive Correlational Research)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 392 คน

ขนาดตัวอย่าง กำหนดขนาดตัวอย่างจากการใช้ โปรแกรม G*power คำนวณได้ 138 ราย โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการทดสอบการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ Effect size

ระดับกลาง 0.15, $\alpha = 0.05$, power = 0.95 Number of predictors = 5 เพื่อทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตามในมาตรวัดอันดับภาคขึ้นขึ้นไป (Interval scale or Ratio Scale) เพิ่มจำนวนตัวอย่างร้อยละ 20 คิดเป็นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 165 คน (นิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ และคณะ, 2019) ในการศึกษาครั้งนี้ นักศึกษาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 172 ราย จึงได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และนำเสนอในการวิจัยครั้งนี้

การเลือกตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแบ่งเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 47 คน นักศึกษา

ชั้นปีที่ 2 จำนวน 44 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 42 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 32 คน

เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คืออาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 ท่าน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการพยาบาล 1 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมทั้งภาษา และความสอดคล้องของข้อมูล ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง สามารถนำมาใช้ได้ ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ตัดทิ้ง

2. การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลในภาคกลางจำนวน 30 ราย และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha (α) reliability coefficient)

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมเฉลี่ย อุปกรณ์ในการเรียน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามด้านทัศนคติ ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (นิรมล สุวรรณโคตร, 2553) จำนวน 18 ข้อ แบ่งเป็น ด้านทัศนคติต่อผู้สอน 6 ข้อ ด้านทัศนคติต่อรายวิชา 6 ข้อ ด้านทัศนคติต่อตนเอง 6 ข้อ ค่า IOC ได้ 1 คะแนน 15 ข้อ ได้ 0.66 คะแนน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม

เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง มีความเห็น ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลผลค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีทัศนคติในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีทัศนคติในระดับน้อยที่สุด นำไปหาความเชื่อมั่นจากนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลในภาคกลาง จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น 0.90

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนออนไลน์ 21 ข้อ สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม (ชนพรพรรณ ทรัพย์ธนาคล, 2554) แบ่งเป็นด้านอุปกรณ์ในการเรียน 5 ข้อ ด้านอินเทอร์เน็ต 5 ข้อ ด้านสิ่งแวดล้อม 5 ข้อ ด้านผู้สอน 5 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า ค่า IOC ได้ 1 คะแนน 18 ข้อ ได้ 0.66 คะแนน 2 ข้อ ได้ต่ำกว่า 0.50 คะแนน 4 ข้อ ผู้วิจัยจึงได้ตัดออกตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเชื่อมั่น ด้านปัญหาได้ 0.90 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง มีความคิดเห็น ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลผล ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาในการเรียนออนไลน์ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีปัญหาในการเรียนออนไลน์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาในการเรียนออนไลน์ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย

1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในการเรียนออนไลน์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในการเรียนออนไลน์น้อยที่สุด นำไปหาความเชื่อมั่นจากนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลในภาคกลาง จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น 0.94

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปรับตัว 24 ข้อ แบ่งเป็น ด้านการเรียนรู้ 6 ข้อ ด้านอารมณ์ 6 ข้อ ด้านสังคม 6 ข้อ ด้านกิจกรรม 6 ข้อ คัดแปลงจาก นิรมล สุวรรณโคตร (2553) จุฬารัตน์ ยอดเสนีย์ (2563) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ระดับ 5, 4, 3, 2 และ 1 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ การแปลผลค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปรับตัวในระดับน้อยที่สุด มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ นำไปหาความเชื่อมั่นจากนักศึกษาพยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลในภาคกลาง จำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับ การ อนุมัติ จาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยขอ อนุญาตผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นได้ชี้แจงรองผู้อำนวยการ วิชาการ ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวม

ข้อมูล จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแปลงแบบสอบถามเข้าสู่ระบบออนไลน์ผ่าน Google Form และส่งให้นักศึกษาแต่ละชั้นปี ตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 25 - 30 ตุลาคม พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว ตั้งอยู่บนพื้นฐานความยินยอม (informed consent) ก่อนการตอบคำถามผ่านกูเกิลฟอร์ม

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยนี้ดำเนินการทุกขั้นตอนโดยคำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม และการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างเท่าเทียม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ขั้นตอนการทำวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับ ระยะเวลาที่ใช้ การตอบรับ และการปฏิเสธในการตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน ข้อมูลจะเก็บไว้เป็นความลับ ข้อมูลจะวิเคราะห์เป็นภาพรวมและไม่สามารถบ่งชี้ตัวบุคคลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ

2) การปรับตัวในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation analysis) สมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษานำเสนอข้อมูลเป็น 5 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ทักษะคิดต่อการเรียนออนไลน์ และ ปัญหาการเรียนออนไลน์ 3) การปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล 4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล และ 5) ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 172 คน เป็นเพศชายมีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 90.7 กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 20 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 มากที่สุด รองลงมาอายุ 21 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 อายุไม่เกิน 19 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และ อายุ 22 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมเฉลี่ยระหว่าง 3.01 - 3.50 จำนวน 81 คนมากที่สุด ร้อยละ 47.1 รองลงมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมเฉลี่ย 3.51 จำนวน 57 คน ร้อยละ 33.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 จำนวน 28 คน คิดเป็น

ร้อยละ 16.3 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะสมเฉลี่ย ไม่เกิน 2.50 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 กลุ่มตัวอย่างมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นไอแพด จำนวน 128 คนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.4 เป็นโทรศัพท์มือถือ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 เป็นโน้ตบุ๊ก จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 เป็นคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ทักษะคิดต่อการเรียนออนไลน์ และ ปัญหาการเรียนออนไลน์

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทักษะคิดต่อการเรียนออนไลน์ในภาพรวม ในระดับมาก (mean = 3.96, S.D. = 0.49) โดยมีค่าเฉลี่ยด้านทักษะคิดต่อผู้สอน (mean = 4.05, S.D. = 0.58) มากที่สุด น้อยที่สุดเป็นด้านทักษะคิดต่อรายวิชา (mean = 3.91, S.D. = 0.60)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการเรียนออนไลน์ในภาพรวม ระดับปานกลาง (mean = 2.71, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ย ปัญหาด้านผู้สอนมากที่สุด (mean = 2.90, S.D. = 0.96) น้อยที่สุดเป็นด้านอุปกรณ์การเรียน (mean = 2.36, S.D. = 1.03)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของทักษะคิดต่อการเรียนออนไลน์

ด้านทักษะคิด	mean	S.D.	ระดับ
ด้านทักษะคิดต่อตนเอง	3.92	0.62	มาก
ด้านทักษะคิดต่อรายวิชา	3.91	0.60	มาก
ด้านทักษะคิดต่อผู้สอน	4.05	0.58	มาก
รวม	3.96	0.49	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัญหาการเรียนออนไลน์

ปัญหาการเรียนออนไลน์	mean	S.D.	ระดับ
ด้านอุปกรณ์การเรียน	2.36	1.03	น้อย
ด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ต	2.82	1.04	ปานกลาง
ด้านสิ่งแวดล้อม	2.76	1.10	ปานกลาง
ด้านผู้สอน	2.90	0.96	ปานกลาง
รวม	2.71	0.82	ปานกลาง

การปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของ นักศึกษาพยาบาล

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการปรับตัวในภาพรวม ระดับมาก (mean = 3.69, S.D. = 0.58) โดยมีค่าเฉลี่ยการปรับตัวด้านสังคม มากที่สุด (mean = 3.98, S.D. = 0.61) น้อยที่สุดเป็น ด้านอารมณ์ (mean = 3.54, S.D. = 0.62)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวใน การเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว ในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล ได้แก่ ทักษะคิดต่อตนเอง ($r = .658, p < .01$) ทักษะคิดต่อ รายวิชา ($r = .591, p < .01$) ทักษะคิดต่อผู้สอน ($r = .464, p < .01$) ปัญหาผู้สอน ($r = -.164, p < .05$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวในการเรียน ออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

จากผลการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งสองตัวคือ ทักษะคิดต่อตนเอง (ATM) และ ด้านทักษะคิดต่อรายวิชา (ATS) ร่วมกัน อธิบายการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของ

นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายการ เปลี่ยนแปลงการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ได้ดี ที่สุดคือ ด้านทักษะคิดต่อตนเอง (BETA=0.491) รองลงมาคือ ทักษะคิดต่อรายวิชา (BETA=0.366) ตามลำดับ มีอำนาจในการทำนาย ร้อยละ 53.4

สมการถดถอย

$$Y = 13.108 + 1.811(ATM) + 1.397(ATS)$$

โดย Y = การปรับตัวในการเรียนออนไลน์, ATM = ทักษะคิดต่อตนเอง, ATS = ทักษะคิดต่อรายวิชา

การอภิปรายผล

การปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของ นักศึกษาพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการปรับตัว ในภาพรวม ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยการปรับตัว ด้านสังคมมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการเรียน ด้านกิจกรรม และน้อยที่สุดเป็นด้านอารมณ์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

ด้านการปรับตัว	mean	S.D.	ระดับ
ด้านการเรียน	3.68	0.67	มาก
ด้านกิจกรรม	3.55	0.78	มาก
ด้านสังคม	3.98	0.61	มาก
ด้านอารมณ์	3.54	0.62	มาก
รวม	3.69	0.58	มาก

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะคิดต่อตนเอง ทักษะคิดต่อรายวิชา ทักษะคิดต่อผู้สอน ปัญหาด้านอุปกรณ์ในการเรียน ปัญหาด้านอินเทอร์เน็ต ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาผู้สอน และการปรับตัว

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8
1.ทักษะคิดต่อตนเอง	1							
2.ทักษะคิดต่อรายวิชา	.456**	1						
3.ทักษะคิดต่อผู้สอน	.400**	.615**	1					
4.ปัญหาด้านอุปกรณ์	-.028	-.126	-.186*	1				
5.ปัญหาด้านอินเทอร์เน็ต	-.103	-.008	-.041	.580**	1			
6.ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	-.153*	-.067	-.043	.559**	.579**	1		
7.ปัญหาผู้สอน	-.140	-.230**	-.259**	.424**	.437**	.405**	1	
8.การปรับตัว	.658**	.591**	.464**	-.028	.020	-.070	-.164*	1

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ในรูปคะแนนดิบ (b) และค่ามาตรฐาน (Beta) ทดสอบความมีนัยสำคัญของ b ทำนายการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

ตัวแปร	B	S.E.	BETA	p-value
ค่าคงที่ (constant)	13.128	5.080	-	
ด้านทักษะคิดต่อตนเอง	1.811	0.216	0.491	.00
ด้านทักษะคิดต่อรายวิชา	1.397	0.224	0.366	.00

$R^2 = 0.534$

SEE = 9.50

F = 99.147*

ด้านสังคม จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยการปรับตัวด้านสังคมมากที่สุด เนื่องมาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ได้กำหนดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไว้อย่างรัดกุมให้นักศึกษาและบุคลากรปฏิบัติโดยมีอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อมีปัญหาในการเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ มาตรการของกระทรวงสาธารณสุข ที่ประกาศใช้กันโดยทั่วไปในสังคม ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบ และมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ของวิทยาลัยอย่างเคร่งครัดด้วยความเต็มใจ จนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนและหอพักในวิทยาลัย นักศึกษาจึงสามารถปรับตัว ในด้านสังคมได้ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษา เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล และคณะ (2564) พบว่า นักศึกษาสามารถปรับตัวต่อมาตรการต่าง ๆ ได้ โดยไม่รู้สึกลำบากเป็นอุปสรรคต่อการเรียนออนไลน์ นั่นเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษานั้นอยู่ในวัยเดียวกันสามารถพูดคุยทำความเข้าใจกันได้ง่าย นักศึกษาพยาบาลพักอยู่หอพักที่วิทยาลัยจัดให้จึงมีความใกล้ชิด และมีสัมพันธ์ทางสังคม เมื่อต้องอยู่กับบุคคลที่ไม่ใช่ครอบครัว นักศึกษาต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับบุคคลเหล่านั้นให้ได้ จึงจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน เมื่อมีปัญหาใด ๆ ก็ช่วยเหลือเกื้อกูลกันทำให้เกิดความสนิทสนมในกลุ่มสังคมนั้นได้อย่างไม่ยากนัก

ด้านการเรียน ด้านการเรียน นักศึกษาเข้าใจ ยอมรับ และเต็มใจที่จะปรับตัวต่อรูปแบบ

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่วิทยาลัยจัดขึ้น พยายามจัดหาอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสิ่งสนับสนุนที่เอื้อต่อการเข้าเรียนออนไลน์ นักศึกษามีการเตรียมพร้อมรับมือกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่คุ้นเคย ประกอบกับนักศึกษามีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์สมาร์ทโฟน ไอแพด โน้ตบุ๊ก คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนอยู่แล้ว และวิทยาลัยได้จัดทำคู่มือ และวิธีการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาเป็นระยะ ๆ นักศึกษาสามารถสอบถามอาจารย์ และเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลา ทำให้สามารถเข้าเรียนได้อย่างสะดวก เมื่อต้องเข้าเรียน แบบออนไลน์ จึงทำให้นักศึกษามีการปรับตัวในด้านการเรียนมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ ลี และคณะ (Li et al., 2021) ที่ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาแพทย์และพยาบาลพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจกับการเรียนทางไกล ได้แก่ การทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี การจัดการตารางเรียน และการวางแผนการสอน การมอบหมายงานที่ดี ความถี่ในการเข้าเรียนออนไลน์ การสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้จากมหาวิทยาลัย การมีวินัยของนักศึกษา

ด้านกิจกรรม นักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย มีการพบกันทางออนไลน์ ในการเตรียมการทำกิจกรรม ผลการวิจัยสอดคล้องกับ เมธาสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล และคณะ, (2564) เรื่อง การปรับตัวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ พบว่านักเรียนสามารถปรับตัวด้านการเรียน และกิจกรรมได้ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ทางวิทยาลัยได้มี

การจัดกิจกรรมที่หลากหลายผ่านทางออนไลน์ และการจัดกิจกรรมที่นัดหมายนักเรียนมาร่วมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีการตรวจ คัดกรอง การติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ทุกครั้ง นักเรียนได้เลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจหรือกิจกรรมที่ตนมีความถนัด และเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญ มองเห็นประโยชน์ของกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน รุ่นพี่ และอาจารย์ รวมทั้งฝึกความสามัคคีได้ดี ทำให้ได้เข้าสู่สังคมใหม่ ๆ

ด้านอารมณ์ นักเรียนมีการปรับตัวในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับ การปรับตัวในด้านอื่น ๆ เนื่องมาจากในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดเมื่อนักศึกษาส่วนหนึ่งไม่สามารถมาเรียนที่วิทยาลัยได้ ต้องใช้รูปแบบการเรียนเป็นการเรียนออนไลน์ นักเรียนมีความวิตกกังวลที่เกิดจากปัญหาครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 สอดคล้องกับการศึกษาของ อาห์มัด (Alghamdi, 2021) และนักเรียนมีความวิตกกังวลมากในการศึกษาภาคปฏิบัติที่นักศึกษาอาจไม่ได้พบกับผู้ป่วยจริง อาจจะทำให้ตนเองขาดทักษะในการดูแลผู้ป่วยได้ และการที่นักเรียนมีการปรับตัวด้านนี้น้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ครู อาจารย์ และบุคคลอื่น ๆ น้อยลง เพราะต้องกักตัวที่บ้าน และเรียนหนังสือผ่านคอมพิวเตอร์เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดที่เกิดขึ้น นักศึกษาขาดที่ปรึกษาทั้งในด้านการเรียน การใช้ชีวิตประจำวัน และการผ่อนคลายที่เหมาะสม

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล

ด้านทัศนคติ ทัศนคติต่อรายวิชา และทัศนคติต่อตนเองเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษา โดยตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ได้ดีที่สุดคือ ด้านทัศนคติต่อตนเอง รองลงมาคือทัศนคติต่อรายวิชา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อนักศึกษามีด้านทัศนคติต่อตนเอง และต่อการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ในระดับมาก ทำให้สามารถปรับพฤติกรรมให้เข้ากับแบบแผนของสังคม หรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงบรรลุมุ่งหมายที่ต้องการหรือพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถทนอยู่ได้ในสังคม ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขทั้งกายและจิตใจ ไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น คนที่ปรับตัวได้จึงมีสุขภาพจิตดี การมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และการเรียน ส่งผลต่อการเรียนและการทำงานทั้งนี้เมื่อเกิดความขัดแย้ง ความคับข้องใจและอุปสรรคต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการปรับตัวหลาย ๆ รูปแบบ เผชิญปัญหาอย่างมีสติและมีวิธีการที่จะจัดการกับความเครียดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นอย่างถูกวิธี (นิลญา อาภรณ์กุล และ ศิริลักษณ์ สุภพิติพร, 2560) ปัจจัยด้านทัศนคติต่อรายวิชา เมื่อนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชานั้น ๆ จะส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจในการเรียนวิชานั้นมากยิ่งขึ้น การเรียนออนไลน์จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-19 (Lokanath et al., 2020) สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ (มาลิวัล

เลิศสาครศิริ และคณะ, 2564) พบว่านักศึกษามีทัศนคติและพฤติกรรมต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ในเชิงบวก พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และเจตคติต่อการเรียนผ่านระบบออนไลน์สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาได้ ด้านปัญหาในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษายพบาลพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาในด้านผู้สอนมากที่สุด ผู้สอนขาดเทคนิคในการกระตุ้นผู้เรียนอย่างเหมาะสมในการสอนออนไลน์ ผู้สอนจัดการเรียนการสอนออนไลน์ไม่ตรงตามตารางเวลาสอน สอนออนไลน์เกินเวลาที่กำหนด ทำให้เกิดผลกระทบต่อนักศึกษา (เวลาพักน้อย/เข้าเรียนวิชาต่อไปช้า) การสอนมีเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง ปัญหาต่าง ๆ นี้ สอดคล้องกับการศึกษาของสยาม อรุณศรีมรรค และคณะ (Aroonsrimarakot et al., 2022) เน้นให้มีปรัญนโยบายการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การอบรมผู้สอนด้านการใช้เทคโนโลยี การปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ต และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-19

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตช้า ขาดหาย นักศึกษาขาดความรู้ในการแก้ไขปัญหา ใช้เวลานานในการเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถทำงานส่งได้ทันตามกำหนดเนื่องจากสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร อุปสรรคที่สำคัญ คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ เทคโนโลยีอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการเรียนออนไลน์ เพื่อค้นคว้าหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง

สอดคล้องการศึกษาของเรจมี และ โจนส์ (Regmi & Jones, 2020) พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการเรียนออนไลน์ คือ ปัญหาขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ไม่คุ้นเคยกับโปรแกรมเทคโนโลยีการเรียนรู้ออนไลน์ การศึกษาในประเทศไทยของสยาม อรุณศรีมรรค และคณะ (Aroonsrimarakot et al., 2022) พบว่า นักเรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ในเนื้อหาการเรียนเนื้อหาที่ลึกมากขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้สำหรับการเรียนออนไลน์ ได้แก่ การสร้างปฏิสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนผ่านเครือข่ายโซเชียลต่าง ๆ เช่น บล็อก แชท ฟอรัม หรือการประชุมทางวิดีโอ แนวทางการสอนที่แม่นยำ การบ้านแบบออฟไลน์ และเตรียมเทคโนโลยีพร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

สรุป

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อรายวิชาและด้านทัศนคติต่อตนเอง มีผลต่อการปรับตัวในการเรียนออนไลน์ในสถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและรายวิชาเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจะนำไปสู่แนวทางในการวางแผน และช่วยเหลือนักศึกษาในการปรับตัวเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือโรคอุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านผู้เรียน พบว่าการปรับตัวในการเรียน

ออนไลน์นักศึกษาต้องมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและรายวิชา สถานศึกษาจึงต้องปลูกฝังให้นักศึกษาสามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เผชิญปัญหาอุปสรรคและความยุ่งยากในชีวิตอย่างมีสติและไม่หวั่นไหวจนเป็นผู้ที่พร้อมจะเผชิญทั้งความสุขและความทุกข์ในชีวิต บางครั้งแม้จะประสบความผิดหวังและล้มเหลวในชีวิตก็ยังมี ความเข้มแข็งที่จะดำเนินชีวิตต่อไปโดยไม่ยอมพ่ายแพ้หรือทอดยอมอุปสรรคใด ๆ

2. ด้านผู้สอน พบว่า ในด้านปัญหาการเรียนออนไลน์ มีปัญหาในด้านผู้สอนมากที่สุด ดังนั้นควรมีการพัฒนาผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนานักศึกษาเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

3. ด้านสถานศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการเรียนออนไลน์ ระดับปานกลาง ควรมีการจัดตารางการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ เช่น การเรียนแบบผสมผสาน ที่เปิดให้นักศึกษาเรียนแบบออนไลน์ ร่วมไปกับการเข้าในสถานศึกษา เพื่อพบอาจารย์หรือรับมอบหมายงานแบบตัวต่อตัว หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในการปรับตัวของนักศึกษากรณีมีวิธีการเรียนแบบใหม่ หรือการปรับตัวเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ไม่ปกติ

2. ควรมีการวิจัยในการพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาพยาบาล

เอกสารอ้างอิง

- กรณิการ์ แสนสุภาพ, เอื้อทิพย์ คงกระพันธ์, อุมารณ์ สุขารมณ และผกาพรรณ นันทะเสน. (2563). การปรับตัวของนักศึกษาในสถานการณ์โควิด-19. *วารสาร มจร. มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 6 (2), 84-96.
- จุฑาภรณ์ ยอดเสนีย์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ภาคปกติ ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2563. [รายงานการวิจัย] คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เทียน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19. *คุรุสภาวิทยาจารย์*, 1(2), 1-10.
- นิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ, ชรีพร สารค์เพชร, และณาดา ภาอารักษ์. (2019). การคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*POWER. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 5(1), 496-507.
- นิรมล สุวรรณโคตร. (2553). การปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นันทนพ เข้มเพชร. (2561). ความสามารถในการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 6 (2), 188-199.
- นิลญา อารักษ์สกุล, และศิริลักษณ์ สุขปิณฑิร. (2560). การปรับตัวและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1. *เวชศาสตร์ร่วมสมัย*, 61(5), 631-45.
- มาลีวัล เลิศสาครศิริ, จุริย์ นฤมิตรเลิศ, และ กิตติยา สมุทรประดิษฐ์. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนผ่านระบบออนไลน์ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ จากสถานการณ์โควิด-19. *วารสารสุขภาพกับการจัดการสุขภาพ*, 7 (1), 13-27.
- เมธสิทธิ์ ธัญรัตนศรีสกุล, อุไรรัตน์ เอี่ยมสะอาด, นิตยา สิงห์ทอง, ขวัญฤดี ไพบูลย์, ชุติมา แซ่มแก้ว, ปิยธิดา แจ่มสว่าง, กาญจน์ ศรีสวัสดิ์, และ มนต์เมืองได้ รอดอยู่. (2564). การปรับตัวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชินีบูรณะ. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 12 (1), 212-228.

ชนพรรณ ทรัพย์ธนาคล. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 5 (2):17-24.

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). ปัญหาการระบาดของ COVID-19 ทำให้การศึกษาทั่วโลกหยุดชะงัก. สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

Alghamdi, A. A. (2021). Impact of the COVID-19 pandemic on the social and educational aspects of Saudi university students' lives. *PLoS ONE*, 16(4), e0250026.

Aroonsrimarakot, S., Laiphakpam, M., Chathiphot, P., Saengsai, P., & Prasri, S. (2022). Online learning challenges in Thailand and strategies to overcome the challenges from the students' perspectives. *Education and Information Technologies*, 28, 8153–8170.

Huber, S.G., Helm, C. (2020). COVID-19 and schooling: evaluation, assessment and accountability in times of crises—reacting quickly to explore key issues for policy, practice and research with the school barometer. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 32, 237–270.

Joseph, S. (2021). How Humanistic is Positive Psychology? Lessons in Positive Psychology from Carl Rogers' Person-Centered Approach-It's the Social Environment That Must Change. *Frontiers in Psychology*. 12:709789.

Li, W., Gillies, R., He, M., Wu, C., Liu, S., Gong, Z., & Sun, H. (2021). Barriers and facilitators to online Medical and nursing education during the COVID-19 pandemic: perspectives from international students from low-and middle-income countries and their teaching staff. *Human resources for health*, 19(64).

Liu, Y., Li, J., Feng, Y., Liu, J., & Zhang, Q. (2021). The impact of COVID-19 epidemic on the mental health of undergraduate nursing students in a university in China. *Journal of Nursing Education and Practice*, 11(2), 75-82.

Lokanath, M., Mishra, T., Gupta, A., & Shree, A. (2020). Online Teaching-Learning in Higher Education during Lockdown Period of COVID-19 Pandemic. *International Journal of Educational Research Open*, 1, 100012.

Mishra, L., Gupta, T., & Shree, A. (2020). Online teaching-learning in higher education during lockdown period of COVID-19 pandemic. *International Journal of Educational Research Open*, 1, 100012.

Radu, M.-C., Schnakovszky, C., Herghelegiu, E., Ciubotariu, V.-A., & Cristea, I. (2020). The Impact of the COVID-19 Pandemic on the Quality of Educational Process: A Student Survey. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 7770.

Regmi, K., & Jones, L. (2020). A systematic review of the factors, enablers and barriers affecting e-learning in health sciences education. *BMC Medical Education*, 20(91).